

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

P8_TA(2015)0309

Valutazzjoni tas-Sena Ewropea 2012 ghat-Tixjih Attiv u Solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-9 ta' Settembru 2015 dwar ir-Rapport dwar l-implimentazzjoni, ir-riżultati u l-valutazzjoni ġenerali tas-Sena Ewropea 2012 ghat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet (2014/2255(INI))**

(2017/C 316/15)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-Deciżjoni Nru 940/2011/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Settembru 2011 dwar is-Sena Ewropea ghat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet (2012) ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE tas-27 ta' Novembru 2000 li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjeg u fix-xogħol ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Artikolu 25 dwar id-drittijiet tal-anzjani,
- wara li kkunsidra r-rapport finali tal-Kummissjoni dwar is-Summit Ewropew dwar l-Innovazzjoni għal Tixjih Attiv u b'Sahħtu tad-9-10 ta' Marzu 2015,
- wara li kkunsidra d-dokument ta' sfond tal-Kummissjoni tat-23 ta' Frar 2015 intitolat "Growing the Silver Economy in Europe" (It-*tkabbir tal-ekonomija tal-anzjani fl-Ewropa*),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni tal-15 ta' Settembru 2014 dwar l-implimentazzjoni, ir-riżultati u l-valutazzjoni ġenerali tas-Sena Ewropea 2012 ghat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet (COM(2014)0562),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni intitolat "The 2015 Ageing Report. Economic and budgetary projections for the 28 EU Member States (2013-2060)" (Ir-Rapport dwar it-Tixjih tal-2015. Tbassir ekonomiku u baġitarju ghat-28 Stat Membru tal-UE) (European Economy 3|2015)
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni tas-17 ta' Jannar 2014 intitolat "Rapport Kongunt dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2000/43/KE tad-29 ta' Ġunju 2000 li timplimenta l-prinċipju tat-trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mill-oriġini tar-razza jew etniċità ("id-Direttiva dwar l-Ugwaljanza Razzjali") u tad-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE tas-27 ta' Novembru 2000 li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjeg u fix-xogħol ("id-Direttiva dwar l-Ugwaljanza fl-Impjeg") (COM(2014)0002),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-20 ta' Frar 2013 bit-titolu "Lejn Investiment Soċjali ghat-Tkabbir u l-Koeżjoni – inkluża l-implimentazzjoni tal-Fond Soċjali Ewropew 2014-2020" (COM(2013)0083),
- wara li kkunsidra l-Pjan Direzzjonali dwar il-politika tal-Kummissjoni għal 2014 dwar l-implimentazzjoni tal-Pakkett ta' Investiment Soċjali,
- wara li kkunsidra l-White Paper tal-Kummissjoni tas-16 ta' Frar 2012 intitolata "Agenda għal Pensjonijiet Adegwati, Sikuri u Sostenibbli" (COM(2012)0055),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Frar 2012, intitolata "Il-Progress tal-Pjan Strateġiku tal-Implimentazzjoni tas-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni dwar it-Tixjih Attiv u b'Sahħtu" (COM(2012)0083),

⁽¹⁾ ĠU L 246, 23.9.2011, p. 5.⁽²⁾ ĠU L 303, 2.12.2000, p. 16.

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-Kunsill tas-7 ta' Diċembru 2012 dwar is-Sena Ewropea għat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-Ġenerazzjonijiet (2012): It-Triq “il Quddiem”,
  - wara li kkunsidra r-rapport kongunt imhejji mill-Kumitat għall-Protezzjoni Soċjali u l-Kummissjoni tal-10 ta' Ottubru 2014 intitolat “Protezzjoni soċjali adegwata għal htigijiet ta' kura fit-tul f'soċjetà li qed tixjeh”,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Titjib tal-Kondizzjonijiet tal-Ħajja u tax-Xogħol (Eurofound) tal-31 ta' Ottubru 2014 dwar “l-aċċess għall-kura tas-saħħa fi zminijiet ta' kriżi”,
  - wara li kkunsidra x-xogħol li qed isir bhalissa mill-Grupp ta' Hidma tan-NU dwar it-Tixjih lejn Konvenzjoni dwar il-protezzjoni tad-drittijiet tal-anzjani,
  - wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Fondazzjoni Eurofound “Work preferences after 50” (Il-preferenzi fir-rigward tax-xogħol wara l-età ta' 50 sena) (2014),
  - wara li kkunsidra d-dokument tal-Eurofound Foundation Focus intitolat ‘Sustainable work: Toward better and longer working lives’ (Ix-xogħol sostenibbli: Lejn haġja ta' xogħol itwal u aħjar) (Diċembru 2014),
  - wara li kkunsidra l-analiżi fil-fond tas-Servizz ta' Riċerka tal-Parlament Ewropew ta' Marzu 2015 intitolat “Sena Ewropea għat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-Ġenerazzjonijiet (2012)”,
  - wara li kkunsidra r-rapport finali tal-Ecorys tal-15 ta' April 2014 intitolat “Evalwazzjoni tas-Sena Ewropea għat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-Ġenerazzjonijiet”,
  - wara li kkunsidra l-Koalizzjoni tal-partijiet ikkonċernati fl-EY 2012 “Pjan direzzjonali lejn u lil hinn mis-Sena Ewropea għat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-Ġenerazzjonijiet 2012 (EY 2012)”, tal-10 ta' Diċembru 2012,
  - wara li kkunsidra l-Ewrobarometru Speċjali 378 ta' Jannar 2012, intitolat “Tixjih Attiv”,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-4 ta' Lulju 2013 dwar l-Impatt tal-kriżi fuq l-aċċess għall-kura tal-gruppi vulnerabbli ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-21 ta' Mejju 2013 dwar Aġenda dedikata lill-Pensjonijiet Adegwati, Sikuri u Sostenibbli ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Novembru 2010 dwar l-isfida demografika u s-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 52 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali (A8-0241/2015),
- A. billi l-ghan tas-Sena Ewropea 2012 għat-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-Ġenerazzjonijiet (EY 2012) kien li tizzied is-sensibilizzazzjoni dwar il-valur tat-tixjih attiv, jiġi stimulat l-iskambju ta' informazzjoni, jiġu promossi politiki dwar it-tixjih attiv u jinholoq qafas għal azzjoni konkreta mill-Unjoni u l-Istati Membri tagħha, kif ukoll mill-partijiet ikkonċernati kollha fis-settur pubbliku u fis-settur privat;
- B. billi hu mistenni li sal-2050 l-età medja tal-persuni fl-UE se tkun ta' l fuq minn 50 sena;

⁽¹⁾ Testi adottati, P7_TA(2013)0328.

⁽²⁾ Testi adottati, P7_TA(2013)0204.

⁽³⁾ ĠU C 74 E, 13.3.2012, p. 19.

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

- C. billi l-UE qed tiffaċċa bidliet demografici, soċjali u strutturali bla preċedent li jehtieg jiġu indirizzati minghajr dewmien; billi t-tixjij tal-popolazzjoni b'mod ġenerali jkun akkumpanjat mit-tkabbir tal-ġhajjnuna soċjali, tal-kura tas-saħħa u l-bżonnijiet ta' kura għal persuni anzjani u l-familji tagħhom, filwaqt li l-kwalità fuq perjodu twil u s-sostenibbiltà tas-servizzi pubbliċi fl-UE ser jiddependu l-aktar fuq l-azzjoni li għandha tittiehed matul il-ftit snin li ġejjin;
- D. billi ż-żieda fl-istennija medja tal-ghomor għandha titqies bhala gwadann għaċ-ċivilizzazzjoni u fattur ta' progress soċjali;
- E. billi fl-2006 twaqqaf id-Demographic Change Regions Network, in-netwerk tar-reġjuni dwar it-tibdil demografiku li jinkludi madwar 40 reġjun Ewropew, u billi dak in-netwerk għandu l-għan li jqajjem kuxjenza dwar kemm huma importanti sfidi bħat-tixjij u t-tnaqqis fir-rata tal-popolazzjoni għall-UE u għall-koeżjoni ekonomika u soċjali tagħha;
- F. billi l-għadd medju ta' tfal għal kull mara fl-UE huwa inqas mil-limitu minimu tat-tiġdid ġenerazzjonali, il-kriżi ekonomika kienet fattur fit-tnaqqis fir-rata tat-twelid u l-istennija tal-ghomor tista' tiżdied b'ħames snin ohra sal-2050;
- G. billi t-tixjij attiv huwa fost l-akbar sfidi tas-seklu 21;
- H. billi, minbarra l-fenomeni tat-tixjij, hemm għadd dejjem akbar ta' reġjuni Ewropej fejn qed isehh tnaqqis demografiku minhabba rati tat-twelid li qed jonqsu, flimkien ma' tnaqqis fil-popolazzjoni u rati għoljin ta' tixjij, dipendenza u tnaqqis fl-għadd ta' persuni li jaħdmu; billi dawn il-fenomeni kollha huma aggravati fiż-żoni rurali tar-reġjuni kkonċernati, peress li huwa komuni li persuni jitolqu minn żoni rurali u jmorru jgħixu fi bliet kbar jew ta' daqs medju;
- I. billi t-tixjij attiv u s-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet huma essenzjali biex jintlahqu l-għanijiet u l-miri tal-Ewropa 2020 u sabiex titwassal Ewropa kompetittiva, għanja u inkluziva;
- J. billi s-suċċess ta' politiki dwar it-tixjij attiv huwa marbut bis-shih mal-effikaċja ta' firxa ta' politiki ta' nondiskriminazzjoni, protezzjoni soċjali, inkluzjoni soċjali u saħħa pubblika żviluppati tul iċ-ċiklu tal-hajja taċ-ċittadini u l-haddiema tal-UE;
- K. billi, skont l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (id-WHO), il-kelma "attiv" tirreferi għat-tkomplija tal-partecipazzjoni f'affarijiet soċjali, ekonomiċi, kulturali, spiritwali u ċiviċi, mhux biss il-kapaċità li wiehed ikun attiv fiżikament jew li jippartecipa fil-forza tax-xogħol, u billi, konsegwentement, anzjani li jirtiraw mix-xogħol, u persuni li jirtiraw minhabba invalidità jew mard, jistgħu jibqgħu kontributori attivi fil-familji, fost il-pari, il-komunitajiet u n-nazzjonijiet tagħhom;
- L. billi hemm bżonn ta' approċċ olistiku, filwaqt li jitqiesu l-elementi differenti li jikkontribwixxu sabiex jagħmlu x-xogħol sostenibbli tul il-hajja għall-individwi kollha u għas-soċjetà kollha kemm hi;
- M. billi gruppi differenti ta' haddiema huma soġġetti għal kundizzjonijiet tax-xogħol differenti, li jwasslu għal inugwaljanzi fis-saħħa okkupazzjonali;
- N. billi jeżistu diskrepanzi immensi u viżibbli bejn l-Istati Membri u l-awtoritajiet reġjonali u lokali f'dak li jirrigwarda l-politiki dwar it-tixjij attiv u l-politiki dwar il-protezzjoni soċjali fix-xjuħija, l-infrastruttura ta' appoġġ u r-rizorsi baġitarji;
- O. billi t-tixjij attiv u b'saħħtu johloq bżonnijiet soċjali ġodda, li jirrikjedu investiment f'servizzi pubbliċi diversifikati – kemm servizzi eżistenti kif ukoll servizzi ġodda li għad iridu jinholqu – u naturalment fil-qasam tas-saħħa u l-kura għall-anzjani, u billi dan jirrilaxxa potenzjal ġdid fir-rigward tat-tgawdija u l-estensjoni tal-hin liberu u l-hin tal-mistrieħ;

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

- P. billi l-kriżi finanzjarja u ekonomika kellha impatt fuq iż-żieda fil-livelli ta' faqar fost l-anzjani u billi l-faqar jew ir-riskju tal-faqar u l-eskluzjoni soċjali mhux biss jirrapprezentaw riskji ghas-saħħa, iżda jxekklu wkoll kwalunkwe possibbiltà għal tixjih attiv;
- Q. billi madwar l-UE hemm joperaw madwar 125 000 fond ta' pensjoni tax-xogħol, li għandhom assi li jiswew EUR 2 500 biljun fisem madwar 75 miljun Ewropew, li jirrapprezenta 20 % tal-popolazzjoni tal-UE f'età lavorattiva;
- R. billi wiehed mill-prinċipji bażiċi tas-soċjetà tal-bniedem huwa s-solidarjetà bejn il-generazzjonijiet; billi aktar ma titwal l-istennija medja tal-ghomor, aktar qed isiru importanti r-relazzjonijiet intergenerazzjonali; billi l-ekonomija u s-soċjetà jehtiegu l-esperjenza tal-hajja, l-impenn u l-ideat tal-generazzjonijiet kollha biex jilhqu l-għanijiet tagħhom;
- S. billi l-partecipazzjoni attiva fil-programmi ta' tagħlim tul il-hajja u fil-programmi sportivi tikkontribwixxi bil-kbir biex tinholoq kultura ġenwina ta' tixjih attiv, li tippermetti lin-nies mhux biss jadattaw il-hiliet tagħhom tul il-hajja għall-htigijiet li qed jinbidlu tas-suq tax-xogħol, iżda wkoll biex jibqgħu b'saħħithom, attivi u partecipattivi fis-soċjetà f'sens aktar generali;
- T. billi n-nisa anzjani jirrapprezentaw 20 % tal-popolazzjoni tal-UE u dan il-percentwal se jkompli jiżded skont ix-xejriet demografici attwali; billi f'haġġa pajjiżi tal-UE, in-nisa anzjani jinsabu friskju oghla ta' faqar milli l-irġiel anzjani, medja ta' 21 % għan-nisa u 16 % għall-irġiel; billi d-differenzi fil-pensjonijiet bejn is-sessi fl-UE huwa ta' 39 %;
- U. billi t-teknoloġiji aċċessibbli jistgħu jippermettu u jiffacilitaw l-aċċess għas-suq tax-xogħol, hajja indipendenti u partecipazzjoni fl-aspetti kollha tas-soċjetà; billi llum il-ġurnata, madankollu, iktar minn 69 % ta' persuni li għandhom nuqqas ta' hiliet diġitali bażiċi huma ta' l fuq minn 55 sena; billi, minhabba n-nuqqas ta' aċċessibbiltà, l-evoluzzjoni rapida tal-ICT u kompetenza diġitali limitata, hafna anzjani u persuni b'diżabilitajiet jinsabu friskju kbir li ma jhdux vantaġġ shih mis-Suq Uniku Diġitali tal-ġejjieni;
1. Jirrikonoxxi li EY 2012 ipprovdiet momentum politiku importanti li għen biex tinfetah diskussjoni dwar l-isfidi tat-tixjih attiv u s-solidarjetà intergenerazzjonali fl-Ewropa;
  2. Jiddefinixxi l-ġustizzja intergenerazzjonali bħala tqassim ugwali tal-benefiċċji u l-piżijiet bejn il-generazzjonijiet; iqis li kooperazzjoni bejn il-generazzjonijiet li tiffunzjona tkun ibbażata fuq is-solidarjetà u għandha tkun ikkaratterizzata minn rispett reċiproku, responsabbiltà u dispożizzjoni tajba favur il-proxmu;
  3. Jinnota li l-oġġettivi speċifiċi ta' EY 2012 inkisbu parzjalment, bl-ahjar riżultati jinsabu fil-qasam ta' inizjattivi u avvenimenti ta' sensibilizzazzjoni;
  4. Jinnota u jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li mill-avvenimenti u l-inizjattivi ta' EY 2012 hareġ ċar li l-anzjani mhumiex piż fuq l-ekonomija u s-soċjetà, anzi, minhabba l-esperjenza, il-kisbiet u l-għarfien tagħhom, pjuttost huma assi;
  5. Jirrimarka li EY 2012 irnexxielha fl-għan tagħha li timmobilizza l-atturi rilevanti madwar it-tixjih attiv u s-solidarjetà intergenerazzjonali; iqis li hija hasra, madankollu, li l-għan li jiġu stabbiliti networks godda għall-kondiviżjoni ta' riżorsi, proġetti u ideat fost is-settur pubbliku, is-settur privat u s-soċjetà ċivili rarament inkiseb; jiddispjaċih għall-fatt li l-involvement tas-shab soċjali kien varjabbli u li n-negozji privati ma ntlahqux b'mod sinifikanti; jenfasizza l-htieġa li jitjieb il-bini tal-kapaċità favur il-promozzjoni tal-partecipazzjoni attiva tal-anzjani fis-soċjetà;
  6. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li EY 2012 għenet biex tinfina l-aġendi tal-politika nazzjonali dwar it-tixjih attiv, stimulat l-iskambju ta' Prattiki tajba bejn l-Istati Membri, żiedet l-għadd ta' inizjattivi li jippromwovu t-tixjih attiv u saħħet l-għarfien u l-hiliet tal-partijiet interessati;

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

7. Jenfasizza li hemm bżonn statistika affidabbli dwar is-sitwazzjoni tal-anzjani u t-tibdil demografiku sabiex jiġu żviluppata strategiji ta' tixjih attiv aktar immirati u effikaċi; jistieden lill-Kummissjoni tiżgura li jkun hemm ġbir komprensiv ta' data ta' kwalità għolja dwar l-istatus soċjali tal-anzjani, is-saħħa, id-drittijiet u l-istandard ta' għajxien tagħhom;

8. Iqis li huwa ferm importanti li l-inizjattivi mnedija bhala parti minn EY 2012 ikunu segwiti u ttrasformati f'impenn politiku qawwi segwit b'azzjoni konkreta biex jiġu żgurati l-inkluzjoni soċjali, il-partecipazzjoni attiva u l-benessri tal-generazzjonijiet kollha filwaqt li jiġi rispettata il-prinċipju ta' sussidjarjetà u proporzjonalità; ifakkar li l-leġiżlazzjoni tal-UE tal-politiki dwar it-tixjih għandhom jiġu implimentati b'mod effettiv sabiex jimpedixxu u jiġġieldu kontra d-diskriminazzjoni fl-oqsma kollha tal-hajja kontra kemm iż-żgħażaġh u kemm l-anzjani;

9. Jenfasizza l-htieġa li jiġi intensifikat it-triangolu ta' koordinazzjoni stabbilit fil-livell tat-tehid tad-deċiżjonijiet (li jinkludi l-UE, il-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali), tas-soċjetà ċivili u tas-settur privat, inkluzi l-industriji li jipprovdu oġġetti u servizzi innovattivi b'appoġġ għall-għajxien indipendenti;

10. Jistieden lill-Kummissjoni twettaq studju dwar it-tnaqqis demografiku, li qed jaffettwa għadd dejjem akbar ta' reġjuni f'diversi pajjiżi tal-UE, u tfassal komunikazzjoni dwar il-problema u dwar il-passi li jistgħu jittiehdu fil-livell Ewropew, fil-livell tal-Istati Membri, u fir-reġjuni affettwati, biex tiġi indirizzata l-isfida tat-tnaqqis demografiku;

11. Jenfasizza li r-reġjuni li għandhom żvantaġġi naturali jew demografici serji – bhal, pereżempju, reġjuni b'popolazzjoni żgħira, il-gżejjer u ż-żoni muntanjużi – huma affettwati partikolarment hażin mill-problemi assoċjati mat-tixjih, u għandhom inqas riżorsi u inqas infrastruttura disponibbli biex jippromwovu t-tixjih attiv; jappella biex tinghata kunsiderazzjoni dwar jekk pjanijiet ta' stimulu jkunux utli biex tiġi indirizzata l-problema tat-tixjih, li ġeneralment tkun aggravata minn proċessi paralleli ta' depopolazzjoni li jaffettwaw hafna r-reġjuni kkonċernati, u li jistgħu jkunu ta' theddida għas-sopravivenza ta' dawk iż-żoni;

12. Iqis li huwa ta' dispjaċir li l-approvazzjoni relattivament tardiva ta' EY 2012 irriżultat f'dewmien fl-ghoti ta' kuntratti u fl-implimentazzjoni, u bhala riżultat ta' dan ċerti avvenimenti, bhall-inizjattiva Jum il-Forzanzjana, ma wettqux il-potenzjal shih tagħhom; jiehu nota tal-baġit iżgħar allokat għal EY 2012, meta mqabbel ma' Snin Ewropej preċedenti u r-riżorsi konsegwentement aktar skarsi biex jiġu implimentati l-oġġettivi ta' EY 2012;

13. Ifakkar li t-tixjih attiv huwa, fost l-oħrajn, il-proċess li fih ikunu ottimizzati l-opportunitajiet għas-saħħa u għall-partecipazzjoni fis-soċjetà biex b'hekk jiġi żgurat li l-persuni jkunu jistgħu jzommu standard tajjeb ta' għajxien u kwalità tal-hajja huma u jixjiehu; huwa tal-fehma li l-politiki dwar it-tixjih attiv għandhom iżidu l-potenzjal tal-persuni għall-benessri fiżiku, soċjali u mentali matul il-hajja sabiex dan jippermettilhom inkluzjoni soċjali ahjar u partecipazzjoni akbar fis-soċjetà; jenfasizza l-fatt li t-tixjih attiv ifisser ukoll aċċess ahjar għal servizzi tas-saħħa, kura fit-tul u servizzi soċjali, li ġew taht pressjoni f'xi każijiet matul il-kriżi, kif ukoll għat-tagħlim tul il-hajja, il-partecipazzjoni fis-soċjetà u l-attivitajiet kulturali, it-tishih tal-infrastruttura soċjali eżistenti bhal djar u ċentri ta' matul il-jum, l-eliminazzjoni ta' diskriminazzjoni bbażata fuq l-età u l-isterjotipi, azzjoni biex jiġu miġġielda l-faqar u l-eskluzjoni soċjali, u kuxjenza akbar dwar il-valur tat-tixjih attiv u b'saħħtu;

14. Jirrakkomanda li l-Istati Membri kollha, permezz tas-sistemi ta' sigurtà soċjali tagħhom, jippromwovu u jsaħħu l-infrastruttura pubblika ta' kwalità għolja għall-anzjani (id-djar, iċ-ċentri ta' matul il-jum u l-appoġġ fid-dar), fejn l-anzjani jkunu meqjusa bhala partecipanti attivi aktar milli riċevituri passivi tal-inizjattivi li jiehdu sehem fihom;

15. Huwa tal-fehma li tehtieġ tiġi żviluppata strategija Ewropea dwar id-demenzja, li għandha tinkludi miżuri ta' assistenza lill-familji tal-pazjenti, kampanji ta' informazzjoni, sensibilizzazzjoni u skambju tal-aħjar prattiki bejn l-Istati Membri;

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

16. Jistieden lill-Kummissjoni tistudja l-problema inkwetanti tal-qgħad fost il-persuni 'l fuq minn 50 sena u tar-rata li qed tiżdied ta' qgħad fuq perjodu ta' żmien twil, u, flimkien mal-Istati Membri, l-awtoritajiet reġjonali u lokali u s-shab soċjali, sabiex tikkunsidra ċ-ċirkustanzi u s-sitwazzjonijiet personali ta' persuni akbar fl-età li huma qiegħda u tiżviluppa għodod effettivi biex iżzomm il-haddiema li jappartjenu għal din il-kategorija vulnerabbli fis-suq tax-xogħol, filwaqt li toffri opportunitajiet għal tagħlim tul il-hajja u t-titjib tal-hiliet, tahrig fuq ix-xogħol u programmi ta' tagħlim aċċessibbli u affordabbli u tippromwovi t-tahrig u t-trasferiment tal-għarfien bejn il-ġenerazzjonijiet fuq il-post tax-xogħol għal kulhadd;

17. Jenfasizza li fuq kolloxx għandha tingħata attenzjoni, f'dan ir-rigward, għal programmi bħal "mentoring ġenerazzjonali", li fihom ikunu mhegga skambji bejn esperti anzjani u l-ġenerazzjoni żagħżugħa fuq ix-xogħol u waqt it-tahrig; jirrimarka li timijiet b'tajiet imħallta għandhom jiġu appoġġjati matul il-proċess tax-xogħol filwaqt li għandhom jiġu ppremjati proġetti eċċezzjonali; iqis li l-Istati Membri jistgħu jistabblixxu incentivi għan-negozji biex jimpjegaw aktar haddiema akbar fl-età, u li, bħala kwistjoni ta' principju, haddiema akbar fl-età m'għandhomx jiġu ttrattati b'mod inqas favorevoli minn haddiema iżgħar fir-rigward ta' tahrig vokazzjonali u kontinwu; jenfasizza b'mod partikolari l-importanza li jiġu adattati l-postijiet tax-xogħol għall-htigijiet tal-haddiema akbar fl-età u jiġu provduti aktar opportunitajiet għal haddiema aktar avvanzati fl-età li jahdmu part-time skont il-preferenzi tagħhom, kif ukoll jiġu ffaċilitati hajjiet tax-xogħol itwal għal dawk li jixtiequ u huma kapaci jahdmu għal żmien itwal; huwa tal-fehma li għandhom jiġu stabbiliti pjanijiet ta' rtirar speċjali għal nies akbar fl-età li jkunu ilhom qiegħda, filwaqt li jinstab bilanċ bejn il-bżonn ta' dawn in-nies għall-istabilità soċjali u dak tas-sistemi tas-sigurtà soċjali;

18. Iqis li huwa ta' dispaċir li persuni akbar fl-età għadhom jiġu ta' spiss esposti għal diskriminazzjoni bbażata fuq l-età, l-isterjotipi u l-ostakli; jistieden, għalhekk, lill-Istati Membri jimplementaw b'mod korrett id-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE dwar trattament ugwali fl-impjeg u fix-xogħol mingħajr dewmien; jinnota li l-proposta għal direttiva dwar it-trattament ugwali orizzontali⁽¹⁾ kienet imblukkata fil-Kunsill sa mill-2008, u jistieden lill-Istati Membri biex isibu soluzzjoni malajr kemm jista' jkun;

19. Jirrifjuta bil-qawwa, madankollu, il-konsiderazzjoni ta' politiki dwar it-tixjih attiv biss bħala strument biex tinzamm l-impjegabbiltà ta' haddiema aktar anzjani, u jheggeg lill-Istati Membri biex jagħmlu l-evalwazzjonijiet kollha meħtieġa u l-isforzi lejn approċċ ta' ċiklu tal-hajja u, fejn adatt, ir-riforma tas-sistema tal-pensjonijiet, filwaqt li jsir kull sforz biex jiġu stabbilizzati r-regoli dwar l-irtirar, b'kont mehud tar-rati tal-qgħad attwali fost il-popolazzjoni ta' età ta' 'l fuq minn 50 sena qabel ma tinbidel l-età obbligatorja tal-pensjoni; jemmen li r-rabta bejn l-età tal-irtirar mal-ghomor tal-hajja ma tqisx l-importanza tal-iżvilupp tas-suq tax-xogħol u għalhekk, ma għandhiex tkun l-uniku strument li jintuza biex tiġi indirizzata l-isfida ta' soċjetà li qed tixjeh; iqis li minflok, permezz tal-leġiżlazzjoni tagħhom dwar il-harsien tal-impjegati u tas-sistemi tal-formazzjoni dwar il-pagi, l-Istati Membri għandhom jappoġġjaw l-ingaġġ ta' haddiema akbar fl-età b'mod partikolari qabel l-età statutorja tal-irtirar, peress li l-qgħad jista' jkollu effetti negattivi ulterjuri fuq l-introjt tal-irtirar tagħhom, u jqis li l-Istati Membri għandhom jiżguraw sistemi ta' protezzjoni soċjali sostenibbli;

20. Jistieden lill-Istati Membri jiżguraw is-sostenibbiltà ta' skemi ta' pensjonijiet pubbliċi u jiggarrantixxu dħul tal-pensjoni individwali u adegwat u drittijiet għal kulhadd sabiex tiġi żgurata hajja dinjituza f'età avvanzata — inklużi dawk li hadu interruzzjonijiet ġustifikati fil-karriera, l-aktar in-nisa; jenfasizza l-importanza ta' superviżjoni adegwata u verifiki indipendenti tal-fondi tal-pensjonijiet tax-xogħol għal pensjonijiet sikuri u sostenibbli;

21. Jenfasizza li l-anzjani għandhom jingħataw l-opportunità li jiżvolġu rwol ewlieni billi jgħinu lill-familji tagħhom, u jiġbed l-attenzjoni għall-hidma volontarja prezzjuza li jwettqu l-anzjani;

22. Jenfasizza l-importanza ta' teknoloġiji aċċessibbli għas-soċjetajiet Ewropej li qed jixjeh u jistieden lill-Kummissjoni tiżviluppa strateġija inklużiva dwar is-Suq Uniku Diġitali billi tiżgura li l-aċċessibbiltà tkun integrata permezz tal-istrateġija u marbuta mal-promozzjoni tal-ekonomija tal-anzjani ("silver economy") fl-Ewropa;

⁽¹⁾ Il-proposta għal Direttiva dwar l-implimentazzjoni tal-principju ta' trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mir-religjon jew it-twemmin, id-diżabilità, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali (COM(2008)0426).

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

23. Jilqa' l-fatt li t-tixjih attiv u b'sahhtu huwa fost il-prijoritajiet ta' investiment tal-Fond Soċjali Ewropew għall-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020, kif iddikjarat fir-Regolament (UE) Nru 1304/2013; jistieden lill-Istati Membri jużaw ir-riżorsi allokati b'mod effettiv; ifakkar li l-finanzjament għal proġetti li jippromwov u t-tixjih attiv huwa disponibbli wkoll taht programmi bħall-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (FSIE), Orizzont 2020, il-Programm Ewropew għall-Impjiegi u l-Innovazzjoni Soċjali (EaSI) u l-Programm dwar is-Saħha; jappella għal koordinazzjoni aħjar bejn il-programmi u l-istrumenti varji disponibbli mill-UE għall-promozzjoni tat-tixjih attiv u s-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet, u jitlob, f'konformità mal-prijoritajiet ta' Orizzont 2020, il-holqien ta' prijorità ta' riċerka Ewropea bit-titolu "Xjenzi Applikati tas-Saħha u t-Tixjih Attiv";

24. Jistieden lill-Istati Membri jużaw il-finanzjament disponibbli tal-Fond Soċjali Ewropew (FSE), l-FSIE u l-EaSI biex jipprovdu assistenza finanzjarja għall-programmi awtonomi mmexxija minn organizzazzjonijiet ta' persuni aktar anzjani li jaqsmu l-enerġija, l-gharfien, l-esperjenzi u l-gherf tagħhom ma' xulxin u biex jghinu lin-nies fil-bżonn, u b'hekk jikkontribwixxu għal tixjih attiv u b'sahhtu, u jghixu b'mod indipendenti għal żmien itwal;

25. Ifakkar fir-Revizjoni tal-Baġit 2010 tal-Kummissjoni li identifikat "il-valur miżjud tal-UE" bħala wiehed mill-prinċipji ewlenin; jinsisti li dan il-prinċipju għandu jirrappreżenta l-pedament tal-infiq kollu u li l-finanzjament tal-UE, b'mod partikolari dak taht il-FSE, m'għandux jintuża biex jissussidja approċċi nazzjonali iżda biex jipprovdi appoġġ addizzjonali għall-programmi ta' tixjih attiv tal-Istati Membri;

26. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jtejbu l-indirizzar tal-fondi għat-tixjih attiv, kif ukoll l-effikaċja tal-assorbiment tal-fondi; barra minn dan, ihegġeġ lill-Kummissjoni tesplora l-fattibbiltà u l-valur miżjud ta' strument finanzjarju Ewropew ġdid biex tiġi indirizzata l-problema tar-riintegrazzjoni tal-haddiema ta' mezzetà li jkunu ngħataw is-sensja;

27. Jistieden lill-Kummissjoni Ewropea u lill-Istati Membri jiġbru data kompluta u affidabbli li tippermetti l-valutazzjoni tal-effikaċja tal-infiq tal-FSE fuq il-haddiema akbar fl-età;

28. Jistieden lill-Kummissjoni tivvaluta l-fattibbiltà u l-valur miżjud ta' strument finanzjarju ġdid tal-UE li jipprovdi introjtu minimu liċ-ċittadini kollha tal-UE li jkunu taht is-soll tal-faqar;

29. Jirrakkomanda lill-Istati Membri jfasslu u jimplimentaw politiki pubbliċi u programmi li mhux biss itejbu s-saħha fiżika iżda jippromwov wkoll is-saħha mentali u r-rabtiet soċjali;

30. Iqis li huwa essenzjali li jiġu appoġġjati l-persuni akbar fl-età jghixu haġja indipendenti u attiva għall-itwal żmien possibbli, kif stabbilit fl-Artikolu 25 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, billi jiġi żviluppat u miżmum appoġġ pubbliku orjentat lejn il-persuni u mmexxi mid-domanda, servizzi ta' għajjnuna u servizzi ta' kura u billi tittejjeb il-konnessjoni bejn dawn is-servizzi; jistieden, għalhekk, lill-Istati Membri jiżguraw kura tas-saħha affordabbli, aċċessibbli u nondiskriminatorja u jagħtu prijorità lill-prevenzjoni fil-politiki tagħhom dwar il-kura tas-saħha; jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni timplimenta l-pakkett ta' investiment soċjali, li jzomm it-tixjih f'sahhtu u l-adegwatezza u l-kwalità tal-kura fit-tul bħala prijorità għolja fuq l-aġenda politika, u biex tanalizza l-affordabbiltà tal-kura tas-saħha għall-anzjani, tiġbor data dwar il-hinijiet ta' stennija fis-sistemi tal-kura tas-saħha madwar l-UE u tipproponi linji gwida għal massimu ta' żmien ta' stennija; iqis li huwa essenzjali li tiġi promossa r-responsabbiltà personali u individwali tas-saħha mill-persuna nnifisha, b'żieda sostanzjali fil-livell ta' kampanji ta' informazzjoni nazzjonali dwar il-kura tas-saħha u l-motivazzjoni, kif ukoll li tiġi nkoraggjata l-kooperazzjoni dwar il-kompetenza sanitarja sabiex persuni akbar fl-età jkunu kapaċi jiehdu hsieb saħħithom; ifakkar li jehtieg li tingħata aktar attenzjoni lil soluzzjonijiet u għodod teknoloġiċi innovattivi; finalment, jagħraf l-importanza tat-tixrid effikaċi tal-informazzjoni relatata ma' servizzi lokali u drittijiet b'għajjnuna biex jintlaħaq dan l-għan;

31. Jistieden lill-Kummissjoni twestaq segwitu tal-konkluzjonijiet tar-rapport kongunt intitolat 'Protezzjoni soċjali adegwata għall-htigijiet ta' kura fit-tul f'soċjetà li qed tixjeh' u tippreżenta proposti konkreti mingħajr dewmien;

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

32. Jemmen li ghandha tinghata prijorità lill-integrazzjoni tal-anzjani fil-familji tagħhom; jissuggerixxi lill-Kummissjoni li jiġi esplorat il-potenzjal offrut minn negozji tal-familja u x-xogħol korrispondenti fil-qasam tal-kura għall-anzjani;
33. Jirrimarka li trasport pubbliku aktar effikaċi huwa wahda mill-ogħla prijoritajiet għall-anzjani fil-holqien ta' ambjenti adatti għall-anzjani ⁽¹⁾, peress li dan jappoġġja hajja indipendenti u aċċess għas-servizzi bażiċi; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jtejbu l-aċċessibilità u l-interoperabilità tas-sistemi ta' trasport;
34. Jilqa' d-dokument ta' sfond tal-Kummissjoni intitolat "Growing the Silver Economy in Europe" (It-tkabbir tal-ekonomija tal-anzjani fl-Ewropa), u jtenni l-htieġa li tiġi żviluppata "ekonomija tal-anzjani", li tirrispondi għax-xewqat u l-bżonnijiet ta' popolazzjoni li qed tixjieh fuq il-bażi ta' opportunitajiet ekonomiċi li jirriżultaw min-nefqa pubblika u dik tal-konsumaturi b'rabta mat-tixjijiet tal-popolazzjoni kif ukoll minn prodotti speċifiċi, servizzi, soluzzjonijiet innovattivi u htigijiet, li jirriżultaw f'impjegji godda u tkabbir, b'kont meħud tal-bżonnijiet tal-aktar gruppi soċjoekonomiċi vulnerabbli;
35. Jinnota li tnaqqis unilaterali fl-età tal-forza tax-xogħol ma jwassalx għal aktar innovazzjoni, iżda jirrappreżenta hela ta' esperjenza, għarfien u hiliet;
36. Huwa tal-fehma li l-anzjani għandhom ikunu parti shiħa mis-soċjetà, u li għandha tkun appoġġjata l-partecipazzjoni tagħhom fil-hajja ta' kuljum inkluż fil-hajja pubblika; iqis, barra minn hekk, li għandu jithegġeġ djalogu attiv u skambju ta' esperjenzi bejn iż-żgħażaġh u l-anzjani; jenfasizza r-rwol ta' proġetti intergenerazzjonali f'dan il-kuntest; jappoġġja, barra minn hekk, id-dritt li għandhom l-anzjani li jghixu hajja dinjituża u indipendenti, kif stabbilit fl-Artikolu 25 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea; jemmen ukoll li l-partecipazzjoni politika attiva tar-rappreżentanti tal-generazzjonijiet żgħażaġh u tal-anzjani għandha tkun żgurata fil-livelli kollha tal-UE, kull fejn jistgħu jiġu affettwati l-interessi tal-generazzjoni;
37. Jiġbed l-attenzjoni wkoll għar-rwol soċjali prezzjuż li l-anzjani jiżvolġu billi jgħaddu l-valuri u l-esperjenza tagħhom lill-ohrajn u billi jagħtu sugġerimenti dwar kif għandu jkun l-approċċ għall-hajja fil-komunità;
38. Jistieden lill-Kummissjoni, lill-Kunsill u lill-Istati Membri jadottaw pożizzjoni pożittiva fil-Grupp ta' Hidma miftuħ tan-NU dwar it-Tixjijiet li tiżgura li ċ-ċittadini anzjani jkun jistgħu jgawdu bis-shiħ id-drittijiet tal-bniedem tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni tikkoopera mill-qrib mal-Espert Indipendenti tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Anzjani u ma' organizzazzjonijiet rappreżentattivi tal-anzjani fl-UE;
39. Jiddeplora l-fatt li l-perkorsi tal-karriera qed isiru dejjem aktar prekarji u incerti, minhabba x-xogħol temporanju, iż-żieda fil-kuntratti tax-xogħol qosra, in-nuqqas ta' xogħol u l-qgħad;
40. Jilqa' l-Patt tal-UE li jmiss dwar it-Tibdil Demografiku bħala riżultat ewlieni ta' EY 2012 u tas-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni dwar it-Tixjijiet Attiv u b'Sahħtu; jitlob lill-Kummissjoni tidentifika oqsma fil-baġit tal-UE fejn jistgħu jsiru frankar u effiċjenzi sabiex tipprovdi fondi għall-Patt, li jkun netwerk miftuħ, kbir u indipendenti li jiġib flimkien il-partijiet interessati lokali u reġjonali kommessi li jindirizzaw il-bidla demografika Ewropea billi jiġu promossi ambjenti adatti għall-anzjani f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Sahħa (WHO);
41. Jistieden lill-Kummissjoni tadotta Strateġija tal-UE dwar it-Tibdil Demografiku biex tikkoordina l-azzjoni tal-UE f'diversi oqsma sabiex ikunu żgurati s-sinerġiji u jiġi massimizzat l-impatt pożittiv tagħhom fuq iċ-ċittadini Ewropej, l-ekonomija u l-holqien tal-impjegji, kif ukoll jitharsu d-drittijiet tal-bniedem tal-anzjani fil-politiki kollha tal-UE;

⁽¹⁾ Il-Kummissjoni Ewropea (2012). Ewrobarometru Speċjali 378 dwar it-tixjijiet attiv.

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

42. Jemmen li l-isfidi demografici mhumiex indirizzati b'mod adegwat fil-livell Ewropew; jistieden, għalhekk, lill-Presidenzi futuri tal-Kunsill tal-UE biex ipoġġu dan il-punt mill-ġdid fuq l-aġenda tal-UE u biex jahdmu dwar risponsi ta' politika qawwija;
43. Jenfasizza li t-tibdil demografiku m'għandux jintuza bhala ġustifikazzjoni biex jiżżarmaw id-drittijiet u servizzi soċjali;
44. Jilqa' l-Prinċipji Gwida dwar it-Tixjih Attiv u s-Solidarjetà bejn il-Ġenerazzjonijiet żviluppatti b'mod kongunt mill-Kumitat għall-Protezzjoni Soċjali u l-Kumitat għall-Impjiegi; jilqa' b'mod partikolari r-rwol tal-Kumitat għall-Protezzjoni Soċjali li jippermetti skambju dirett ta' esperjenzi fost l-Istati Membri, inkluż rigward il-kura fit-tul u l-pensjonijiet;
45. Jilqa' l-Indiċi tat-Tixjih Attiv, li jimmira li jiġbor il-potenzjal mhux sfruttat ta' persuni mdahhlin fiż-żmien għal parteċipazzjoni aktar attiva fil-hajja tax-xogħol u dik soċjali u għal għajxien indipendenti, flimkien ma' proġett ta' segwitu li għaddej bhalissa mmexxi mill-Kummissjoni bil-kollaborazzjoni tal-Kumitat Ekonomiku tan-NU għall-Ewropa; jinkoraġġixxi lill-Istati Membri jistabbilixxu miri msejsa fuq l-Indiċi tat-Tixjih Attiv li għandhom jinkisbu permezz ta' strateġiji komprensivi għal tixjih attiv, u jimmonitorjaw il-progress fil-ksib ta' dawk il-miri;
46. Jirrimarka li l-promozzjoni ta' ambjenti adatti għall-anzjani hi għodda essenzjali biex jiġu appoġġjati l-haddiema anzjani u dawk li qed ifittxu xogħol u biex jiġu promossi soċjetajiet inklużivi li joffru opportunitajiet indaqs għal kulhadd; jilqa', f'dan ir-rigward, il-proġett ta' ġestjoni kongunta tal-Kummissjoni mad-WHO bl-għan li tiġi adattata l-Gwida għall-Bliet Globali Xierqa għall-Anzjani għall-kuntest Ewropew;
47. Jemmen li Konvenzjoni tan-NU għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Anzjani ttejjeb il-hajja tal-anzjani billi tiggarantilhom aċċess ugwali għal drittijiet politiċi, ekonomiċi, kulturali u tal-kura tas-saħħa u tkun pjattaforma importanti għall-holqien ta' bidla fl-attitudni lejn it-tixjih fuq skala globali;
48. Jistieden lill-Kummissjoni tadotta Pjan ta' Azzjoni dwar l-abbuż fuq l-anzjani, li jqis il-Qafas Ewropew għall-Kwalità għall-Kura fuq Perjodu Twil żviluppata mis-shubija WeDO u jindirizza l-kwistjoni tad-drittijiet tal-anzjani li jehtieġu l-kura u l-assistenza;
49. Jiddispaċih li, fl-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità (UNCPRD) u l-Istrateġija dwar id-Diżabilità, il-Kummissjoni għadha ma indirizzatx l-inugwaljanzi fl-età; jistieden għalhekk lill-Kummissjoni tqajjem kuxjenza u tindirizza d-drittijiet ta' persuni akbar fl-età li għandhom diżabbiltajiet u d-diskriminazzjoni tal-età li jsufu, u tiżgura li l-applikazzjoni tal-UNCPRD ma titraskurax lil persuni akbar fl-età;
50. Jistieden lill-Kummissjoni tohroġ l-Att Ewropew dwar l-Aċċessibbiltà, li ilu mistenni ferm, biex jiġi żgurat li t-trasport, id-djar u l-prodotti u s-servizzi bbażati fuq l-ICT, inklużi dawk offruti bl-ekonomija tal-anzjani, ikunu aċċessibbli għall-persuni akbar fl-età;
51. Jistieden lill-Kummissjoni tohroġ rakkomandazzjonijiet speċifiċi għal pajjiż li jindirizzaw l-adegwatezza, is-sostenibbiltà u l-korrettezza tar-riformi ekonomiċi fil-qasam tal-impjiegi, il-pensjonijiet, l-inklużjoni soċjali u l-kura fit-tul fi hdan il-qafas tas-Semestru Ewropew; jistieden lill-Kummissjoni tivvaluta ahjar l-impatt soċjali tar-riformi ekonomiċi, b'mod partikolari fil-kuntest ta' popolazzjoni li qed tixjih;
52. Jenfasizza l-importanza tal-volontarjat, li ma jistax jittiehed bhala fatta u li għalhekk għandu l-valur soċjali miżjud tiegħu ikkunsidrat u li jippromwovi t-tagħlim interkulturali u s-solidarjetà interġenerazzjonali, irawwem it-tixjih attiv u l-parteeipazzjoni ċivika tul il-hajja kollha, kif ukoll jippermetti li persuni akbar fl-età juru impenn lejn is-soċjetà, biex b'hekk titjeb il-kwalità tal-hajja, il-benessri u l-istat ġenerali ta' saħħa tagħhom; ihegġeġ l-iżvilupp ta' approċċi aktar flessibbli u inklużivi għall-parteeipazzjoni fi programmi ta' volontarjat; jiddeplora, f'dan il-kuntest, il-waqfien tal-programm

L-Erbgha 9 ta' Settembru 2015

Grundtvig li kien jappoġġja voluntiera akbar fl-età; ifakkar fl-importanza ta' assoċjazzjonijiet Ewropej u netwerks transnazzjonali u korpi pubbliċi u privati li jaħdmu biex irawmu l-integrazzjoni ta' persuni anzjani, li għandhom jinghataw appoġġ partikolari, u jhegġeġ lill-Kummissjoni biex tirrikonoxxi l-valur ta' programmi ta' suċċess tal-UE li għaqqdu flimkien il-partecipazzjoni ċivika mal-iskambji tal-UE ta' gruppi li jinvolvu persuni akbar fl-età;

53. Jenfasizza li l-għan ta' politika għall-gustizzja bejn il-generazzjonijiet għandu jkun li tinholqu l-ghodda mehtieġa biex jitmexxa djalogu intergenerazzjonali miftuħ u leali li jwassal għal sitwazzjonijiet ta' benefiċċju għal kulhadd; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jaħdmu b'mod intensiv fuq din l-ghodda sabiex tinholq solidarjetà;

54. Jenfasizza l-importanza ta' intrapriži soċjali li jgħinu billi jipprovdu servizzi għall-anzjani u jiehdu ħsieb is-saħħa u l-partecipazzjoni tagħhom fis-soċjetà;

55. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-Riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri.
